ken zij hun naam en positie voor hun conscientie door te spreken: »Wij hebben den Christus, die *achter* de Schriften is; er moet toch zoo iemand geweest zijn; al hebben wij van hem *geen enkel woord*, en *geen enkel verhaal*, waarop wij aankunnen!" Maar ach, die zoogenaamde *Christus achter de Schriften* is naar hun overtuiging iemand, die zelf door een valsch Oud-Testament bedrogen is, en met wie deze heeren in het toepassen van hun oordeel op die oude Schrift niet slechts *geestelijk* geheel op één lijn staan, maar boven wien zij in hun *kritiek* verre uitgaan. Het is een Christus, wiens wonderen zij als vaststaande feiten reeds loslaten, wiens opstanding uit de dooden zij reeds uit een lichamelijk in een ethisch feit omzetten; het is een Christus, wiens godheid zij moeten opgeven. Hun ethisch beginsel *eischt* dat ook. Alle vleesch en been der openbaring Gods, gelijk der verzoening door lijden en sterven, door het lichaam en het bloed, moeten wegvallen; ook de Schrift; ook de belijdenis; ook de kerk. Alle waarheid bestaat *slechts ethisch*. Daarom niet de Schrift maar de *gedachten der harten*, geen historische Jezus, maar een ethische Jezus der gedachten. En immers slechts een ethische godsdienst en een ethische God. Zij noemen den onbekende, hoe hij dan ook heeten moge, nog zaligmaker en redder, maar zonder dat hij voor hen is of ooit zijn kan de Christus der Schriften, de Middelaar Gods en der menschen, naar de belijdenis van Gods gemeente, tenzij de Heere hen uit de macht der duisternis verloese en hen roepe tot zijn wonderbaar licht.

Eerst is dit verscheuren der Schrift met het Oude Testament begonnen. Het paradijs, de val, de aartsvaders, Mozes' leven en arbeid, de richteren, David, de koningen, Elia, het werd alles legende, of, erger nog, bedrog. De profetie volgde toen en werd slechts een ethisch verschijnsel; als Schrift viel zij weg.

In den predikantenkring, waarin jaarlijks 300 predikanten te Utrecht zaamkwamen, predikanten, die zich in hunne gemeente orthodox noemden, — daar werd het beeld, waaraan deze predikers reeds vroeger in de collegekamer zagen arbeiden, door mannen als de hoogleeraren Valeton, Chantepie de la Saussaye, Is. Van Dijk enz. ontsluierd; voorzichtig; gemoedelijk; ten deele; en onder allerlei geruststellend gebaar voor wie minder ingeleid waren. Velen lachten mee; juichten; waren argeloos; en als er maar een schijntje overbleef, dat de geleerde voorloopers enkel aanvallen tegen de *Gereformeerden* bedoelden, stelden de volgers zich tevreden. Toch was het hun soms als drong er een dolk in hun hart; als werd Gods heilig Woord gewond; als werd de Christus aangetast. Die ontroering ging echter weer voorbij.

Maar nu . . . . . !

Daar heeft Ds. Zeydner het gelaat van het beeld onthuld, en met verwerping van de Evangeliën in naam der kritiek zijn »Christus achter de Schriften," den Christus zonder bijbel, den Christus van zijn gedachte, vertoond!

En als de geesten ontroerd waren en protesteerden, omdat ze als Theofilus *zekerheid* wilden van de dingen, waarvan zij onderwezen waren, daar stond een andere wijze, de predikant Dr. J. A. Cramer uit Den Haag, op, om te beweren, »dat het Evangelie zoo vast staat, omdat er wetenschappelijk *geen woord zeker van is*."

Een nieuwe emotie. Eerst gaat bij dit onheilig spelen met woorden een luid gelach op. Maar de ontroering keert terug. De conscientie, de ziel, het geloof, spreekt.

. . . . . En Ds. Hulsman is heengegaan; en hij heeft geaarzeld maar toch hij *moest* spreken.

En hij heeft gesproken.

Dit is niet overdreven.

Hetzelfde spel, dat eerst door de Modernen met de gemeente is gespeeld, is op zekeren afstand herhaald door de Ethischen.

Voor de gemeente is men in het orthodoxe sterrenbeeld blijven schitteren, onderwijl men onder de mannen der wetenschap ster na ster van dat beeld uitdoofde.

Toch spreken we daarom de gemeente niet vrij.

Zij was en is rusteloos gewaarschuwd.

En daarom draagt zij mede voor dezen loop van zaken de verantwoordelijkheid in het heiligdom.

Officieele Berichten.

(Met verkorting uit het Kerkblad van 22 Januari.)

DEP. CORR. MET DE OVERHEID.

L. S.

Nu de *Acta* der *Generale Synode* van *Middelburg* nog niet zijn verschenen, zien *Deputaten* voor de *correspondentie* met de *Hooge Overheid* zich verplicht, de aandacht van *alle Kerkeraden* op het volgende te vestigen.

Volgens de artikelen 23 en 32 van de nieuwe kieswet zijn de diaconieën verplicht, telken jare in Februari, op verzoek van den burgemeester der burgerlijke gemeente, aan dezen schriftelijk opgave te doen van de leden der kerk, die onderstand hebben genoten.

En aangezien nu, naar art. 153 derzelfde wet, zijn bestuurders" der diaconie, »als zij niet of »niet behoorlijk voldoen aan de voorschriften, »vervat in de art. 23 en 32, worden gestraft »met een geldboete van ten hoogste *f* 100.—," zoo achtte de Generale Synode het noodig, ten einde vermenigvuldiging van de boete voor zoovele personen als er diakenen zijn te voorkomen, dat door *de Kerkeraden* (of door de diakenen waar dezen een afzonderlijk college vormen) schriftelijk (doch op ongezegeld papier) aan *'t Dagelijksch bestuur der burgerlijke gemeente vóór 1 Februari e.k.* wordt bericht, dat door het college van den Kerkeraad (of van de diaconie) met de uitvoering van de voorschriften, vervat in de art. 23 en 32 der Wet van 7 September 1896 (Staatsblad 154) *uitsluitend* is belast de heer . . . . . , lid van het college.

Dit schrijven moet namens het college van Kerkeraad (of diaconie) geteekend worden door den Voorzitter en den Scriba, en behoorlijk van plaatsnaam en datum voorzien zijn. Ook houde men er een gewaarmerkte copie van.

Namens Deputaten voornoemd,
M. NOORDTZIJ, *Scriba.*

Geestelijke verzorging in de Gestichten der Vereeniging tot Christelijke verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders.

Het Algemeen Bestuur der Vereeniging heeft met groote belangstelling kennis genomen van hetgeen in onderscheidene bladen is beweerd en gevraagd naar aanleiding van den afloop der benoeming van Ds. G. H. van Kasteel tot geestelijk verzorger van »Bloemendaal." Het Bestuur stelt er prijs op, dat alle leden en alle vrienden der Vereeniging goed weten, waarom die zeer gewenschte heer en broeder door haar niet kon worden aanvaard als dienaar des Woords van de Gereformeerde kerk te Loosduinen.

De redenen zijn deze: 1. Dat de Vereeniging de geestelijke verzorgers der Stichtingen *niet* benoemt voor den ambtelijken dienst des Woords; ambtelijke dienst des Woords is niet uit te oefenen, omdat de Stichting niet is een instituaire kerk, maar een Gesticht tot Christelijke verzorging van Krankzinnigen, die tot onderscheidene kerken behooren. De dienende broeders en zusters staan onder ambtelijke verzorging en toezicht van den kerkeraad der Gemeente, waarvan zij leden zijn. 2. Dat de Vereeniging, ook met het oog op haar particulier karakter, in verband met de kerkelijke gedeeldheid harer leden, geen geestelijken verzorger kan ontvangen in den weg, waarin de Gereformeerde kerkeraden van 's Hage en van Loosduinen Ds. Van Kasteel aan haar wilden afstaan.

Aan de kerken zelve moet de Vereeniging overlaten te beoordeelen, of een dienaar des Woords, die zich overgeeft tot dezen niet ambtelijken, maar wel aan zijn vroeger ambtswerk zeer nauw verwanten arbeid onder de zoo zwaar bezochte lijders en de hen verzorgende broederschap, daardoor het ambt zou verliezen. Zij bedoelt volstrekt niet, hem buiten het ambt te stellen. De vrijmoedigheid om aan een dienaar des Woords dit werk op te dragen, ontleent zij aan de dringende behoefte aan geestelijke verzorging, en aan de overtuiging, dat in den regel een broeder, die van God den Heere bekwaamheid tot en geoefendheid in het ambt mocht verkrijgen, het meest geschikt mag geacht worden voor dezen heerlijken en veeleischenden arbeid. Van harte hoopt de Vereeniging, dat de kerken haar niet zullen bemoeilijken, maar, met haar standpunt, behoeften en toestanden rekenend, er toe zullen medewerken dat de eerlang te benoemen geestelijke verzorgers ongehinderd dezen arbeid der Christelijke barmhartigheid in hare Stichtingen kunnen aanvaarden.

Amsterdam, 18 Januari 1897.

Namens het A. B. der Vereeniging,
L. LINDEBOOM, *Voorzitter.*
H. W. VAN MARLE, *Secretaris.*

Voor Kinderen.

DE HERBERGIER EN ZIJN ZOON.

I.

Niet ver van de Engelsche stad Portsmouth stond omstreeks het jaar 1765 een kleine herberg, waarvoor »het Lam" uithing; zeker een vreemd teeken voor een plaats, waar de menschen allesbehalve stil en vreedzaam als lammeren plegen te zijn.

De herbergier uit »het Lam" was een gewezen matroos, die den zeer algemeenen naam van Smith droeg. Hij had, toen hem het varen begon te vervelen, aan den vasten wal een kroegje opgezet, en aan zijn oude kennissen om de klandiste gevraagd. Die was hem gaarne gegeven, temeer daar Smith een gul man heette; de vrienden hadden zelfs nog andere vrienden meegebracht. Zoo kreeg dan »het Lam" weldra den loop. Zeker waren 't geen groote heeren die er kwamen, maar meest matrozen en dergelijken. Doch Smith volde zich bij dezulken 't meest op zijn gemak. Hun geld was zoo goed als dat van anderen, ja menig zeeman was van de reis komende dikwijls guller in 't uitgeven dan een groot heer, al kon de eerste 't eigenlijk veel minder missen. Smith voer daar echter wel bij.

Gelijk te begrijpen is had hij, toen het hem aldus naar den vleesche begon te gaan, er ook weldra aan gedacht te trouwen, temeer wijl het voor een heer alleen lastig wonen was in een drukken winkel, en er toch ook voor hem moest gekookt worden, en zoo meer. Zoo zag Smith dan uit naar een vrouw en hij gebruikte daarbij weder de wijsheid, die hij ook bij 't opzetten van zijn zaakje had gehad. Hij lette er namelijk op, dat hij iemand mocht vinden, die niet alleen voor 't huishouden berekend was, maar ook voor den omgang met menschen, welke in den winkel zeer noodig kon wezen. Zulk eene vond hij, en toen nu na enkele jaren het gezin met een zoontje en een dochterije was vermeerderd, achtte Smith zich zoo gelukkig als iemand in Portsmouth en heel 't overig Engeland. En ook zijn vrienden en kennissen zeiden dat het zoo was en benijdden soms in stilte den man, die er in enkele jaren zoo bovenop was gekomen.

Trouwens, wie alleen op het uiterlijke lette, moest ook zoo spreken. »Het Lam" was nu wel niet de naam van een pruilgehouw, maar toch zag de herberg er in haar soort goed uit, en vooral van binnen bespeurde men best, dat hier geen gebrek heerschte. Dat was merkbaar in den winkel en nog beter in de huiskamer, waar Smith's vrouw, die van netheid hield, zorgde dat alles er keurig uitzag, iets wat het makkelijkst gaat als men een ruime beurs heeft, te weten, die welgevuld is tevens.

Daarvoor nu zorgden de klanten, die in de herberg hun goed geld kwamen besteden voor »Hollandschen jenever" zooals 't heette, ook wel »Skiedam" genoemd, en voor nog andere dranken, waar men zijn lichaam en zijn geest mee bederf, vooral wijl de drinkers in den regel lang bleven, en dan niet met dorstige keelen wilden zitten. Dit was nu wel zoo in meer herbergen, maar, zooals ik zei, Smith had den loop van de zeelui. En die zeiden niet, gelijk andere drinkers, vaak tot den kastelein: »Schrijf het maar op", doch zij betaalden dadelijk, en soms nog een goede fooi voor de meid er bij. Ook gat Smith altijd een soort van feest of liever drinkpartij, als er een groot schip binnenliep en de bemanning aan land ging. Hij zorgde echter wel, dat de gasten, schoon hij ze trakteerde, toch ten slotte zelf 't gelag betaalden. Want hij was, als gezegd, gul, mits hij straks het zijne dubbel terug kreeg.

Maar was er alzoo voor het oog der menschen en voor wie niet lette dan op het uiterlijke, weinig dat er te wenschen voor Smith en de zijnen overbleef, eigenlijk en werkelijk was het toch geheel anders. Er zijn heel wat menschen, tot wie men met de woorden der Schrift ook zou kunnen spreken: »Gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; en gij weet niet, dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt." En al werd dit nu niet in den zin bedoeld, waarin het op Smith toepasselijk was, toch gold dit ook voor hem, dat hij arm was meenende rijk te zijn. Want zijn rijkdom bestond in hetgeen deze wereld heeft en geeft, dat voorbijgaat, wisselvallig is, en dat ons elk oogenblik kan ontgaan, evenals wij er elken dag van weggeroepen kunnen worden. Alle hoop van den herbergier was voor dit leven en al zijn verwachting van den tegenwoordigen tijd, terwijl hij aan de komende eeuwigheid heist niet dacht. Zijn vrouw was tevreden dat zij 't goed had, en vroeg ook niet naar wat hoogers. 't Gezelschap dat in de kroeg te vinden was, bestond natuurlijk geenszins uit dezulken, die Smith over wat beters dan geldgewin en wat heerlijkers dan de aardsche dingen hadden kunnen of willen spreken. Wat men in de kroeg ook moge aantreffen, kinderen Gods behooren er zeker niet. En de leeraar der kerk, waartoe Smith behoorde, was ongelukkig iemand, die zich al bijster weinig er om bekommerde, weken weg de schapen zijner kudde bewandelden, mits zij maar als brave menschen voor de wereld leefden. Eigenlijk zag hij zelden of nooit naar hen om, en bij Smith kwam hij in 't geheel niet, want in zoo'n zeemansherberg te gaan stond niet tatsoenlijk. Smith en zijn vrouw op hun beurt, kwamen ook weer niet bij den dominee.

Het oudste kind van onzen herbergier was een jongetje, dat Walter heette. Op den tijd, waarvan ik nu ga spreken, had hij reeds den leeftijd van een jaar of tien bereikt. 't Was een flinke knaap, forsch en groot voor zijn jaren, flink en krachtig in houding en met een innemend voorkomen. Hij was de lieveling van zijn ouders en evenzoo van de vele zeelui, die de herberg bezochtem Dit had hij voornamelijk daaraan te danken, dat hij een rechte durfal was, een waaghals, die voor niets terugschrikte. Geen boom zoo hoog of hij dorst er in te klimmen, geen bootje zoo rank of hij waagde er zich in op 't water, ook al woei het sterk. In 't vechten was hij een baas, en daarbij op zijn tiende jaar reeds sterker dan menige knaap van veertien. Zoo'n jongen nu was er juist een om den pikbroeken te bevallen, die nu juist niet als jongejuffrouwen behandeld werden, en 't ook anderen niet deden.

Uren lang kon de kleine Walter echter stil zitten luisteren, als de matrozen van hun reizen vertelden. Dan vergat hij, die anders nooit rustig kon blijven zitten, alles om zich heen, en luisterde en deed vragen, en was er met heel zijn hart bij. En dat vond menig matroos recht aardig, zoodat dan ook telkens als ze van de reis terugkwamen allerlei kleine geschenken voor Walter werden meêgebracht, als een papegaai, kokosnooten, een opgezetten vliegenden visch en dergelijk bekijkbaar of ook eetbaar fraais meer.

HOOGEVEEN.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Hooggeachte Heer Hoofdredacteur!

Met eene niet onbelangrijke quaestie kom ik tot u, met beleefd verzoek die in het eerstvolgend nummer van uw blad de *Heraut* op te nemen, en zoo mogelijk te beantwoorden.

De quaestie is deze:

In een der Gereformeerde kerken in ons vaderland zijn vier ouderlingen en vier diakenen; op een gegeven moment, binnen den termijn bepaald bij art. 27 D. K. O., nemen twee ouderlingen en vier diakenen (om welke redenen doet niet ter zake) hun ontslag; dit ontslag wordt door den kerkeraad aangenomen, en van het bedanken aan de Gemeente kennis gegeven;

na die kennisgeving aan de Gemeente, geven bedoelde ouderlingen en diakenen aan de overgebleven leden van den kerkeraad (in casu den kerkeraad) te kennen, dat zij wenschen te blijven tot hun plaats weder vervuld is, en bleven hierdoor naar *hun* meening wettige kerkeraadsleden; die kerkeraadsleden wenschen thans mede te werken tot emeritaatsverkrijging van hun leeraar, die persoonlijk tot dien aanvraag geen aanleiding heeft;

de quaestie betreffende het emeritaat en het bedanken der zes kerkeraadsleden komt op eene vergadering der Classis;

die Classis spreekt zich uit:

dat het aannemen van het bedanken der zes kerkeraadsleden op wettige wijze is geschied, en zij dus onbevoegd zijn, om mede te werken tot het verleenen van emeritaat;

na dit classicaal besluit blijven bedoelde kerkeraadsleden evenwel handelingen verrichten die des kerkeraads zijn, waartegen een groot deel der Gemeente opkwam, zich beroepende op voormeld classicaal besluit, doch te vergeefs;

de Gemeente komt in hooger beroep bij de volgende Classis. Deze Classis, hoofdzakelijk saamgesteld uit andere leden, besluit, dat de zes kerkeraadsleden wettig zitting hadden;

nu is de vraag:

Zijn de door bedoelde zes kerkeraadsleden genomen besluiten wettig?

Rust op een Classis die als het ware een vorig classicaal besluit te niet doet, de bewijslast dat het vorig classicaal besluit is in strijd met Gods Woord en D. K. O? (Zie art. 31 D. K. O.)

Ik vertrouw en hoop, dat u aan mijn verzoek zult willen voldoen, en ook uw gewaardeerd oordeel in deze wilt uitspreken.

Met verschuldigde hoogachting,

Uw Dw. Dn.,
M. A. KELLES.

Apeldoorn, 11 Januari 1897.

[Bij de onvolledige gegevens hier verstrekt, is een advies niet te geven. Men zou daartoe de Juiste bewoordingen van de aanvrage om ontslag, de notulen van den kerkeraad, en de notulen van de Classis voor zich moeten hebben. Alleen kan in het algemeen gezegd, dat een drager van het ambt in Christus' kerk geen ontslag kan *nemen*, maar dat moet *aanvragen*, en dat het pas ingaat op den dag waarop kerkeraad en c. q. Classis dit hem verleent. Op zichzelf is het dus zeer wel mogelijk, dat wie ontslag aanvroeg, toch nog eenigen tijd op wettige wijze aan de handelingen van kerkeraad en Classis blijft deelnemen.

RED.]

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Ooltgensplaat (cl. Vlaardingen), G. de Braal, te Oosterbeek (cl. Arnhem). — Ottoland, (2de maal), D. Koffijberg, te Barneveld.

BEDANKT: Wierum c. a., J. Dekker, te Kollum. — Ter Neuzen, R. W. de Jong Bz., te Holten (O.-V.) — Anna Jacobapolder (cl. Tholen), J. Tholen, te Medemblik. — Velp, L. van der Valk, te Scheveningen. — Rijswijk (Z.-H.), J. Wisse, te Garijp.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Zoutelande (cl. Middelburg) Sloten, A. Troelstra, cand. te Utrecht. — Goudswaard Wilhelminadorp (cl. Goes) en Schoonoord (toez.) M. J. Beukenhorst, cand. te Doetinchem. — Denekamp, W. F. J. Brouwers, te Wester-Nieland. — Garrelsweer (Gr.), (toez.) C. J. Veenhuijzen, te Meteren. — Ouddorp, C. Waardenburg Sz., te Goedereede. — Minnertsga en Beilen, J. R. Slotemaker de Bruine, te Haulerwijk c. a. — Numansdorp, L. Balk, te Rumpt. — Hevekes, A. O. Heslinga, cand. — Kats en Tubergen (toez.) P. J. van der Meulen, te Baarland. — Ter Aa, S. H. Buitendijk, te IJselstein. — Hasselt, J. van Heiningen te Huizen (t Gooi). — Zevenhuizen, J. Wartena Az., te Vleuten.

AANGENOMEN: Bergumerheide, door A. Roodenburg, te Hommerts. — Waperveen, R. Schaaf, te Schermerhorn. — Knollendam, W. van Roggen Wz., cand.

BEDANKT: Vriesseloo en Wirdum, B. T. Mossel, cand. — Njega, Elahuizen en Gaingarijp, A. Roodenburg, cand. te Hommerts. — Voor Kruisland, door A. de Joode te Nieuwenhoorn. — Willemsoord, A. Troelstra, cand. te Utrecht. — Moerdijk, A. A. Schouten, te Wamel c.a. — Wervershoof, R. Boers Cjz., cand. te Zuidland. — Alkmaar, D. G. Postma, te Zaandam (O.-Z.) — Standaarduitsen, H. A. Leemans Sr., te Oosterwijk (gem. Kedichem).

De kerkeraden der Gereformeerde kerken van 's-Gravenhage (A en B) verzoeken den heeren collectanten, die voor Christelijke scholen of andere Christelijke doeleinden in Den Haag wenschen te collecteeren, er wel op te willen letten, dat hunnerzijds geen steun meer kan worden verleend, tenzij vier weken van te voren daartoe aanvrage is gedaan bij de door hen benoemde Commissie en van deze schriftelijk consent is ontvangen.

Namens beide kerkeraden en de door deze benoemde Commissie
JS. VAN DER LINDEN.

's Gravenhage, 19 Jan. 1897.

CORRIGENDUM.

In no. 994 blz. 1 kol. 4 is sprake van *Descendenz-theorie*; dit moet zijn *Degeneration theorie*. De naam »Descendenz" is in Duitschland ter aanduiding van het Darwinisme in beslag genomen. Bedoeld was de theorie, dat de volkeren zouden groeien, volwassen zijn, achteruitgaan, oud worden en versterven, evenals een mensch.

Advertentien.

Voor de troostvolle deelneming, welke hun bij het smartelijk verlies van hun jongsten zoon van alle zijden zoo rijkelijk werd betoond, betuigen ondergeteekenden, mede namens hunne kinderen, hun hartelijken en diepgevoelden dank.

J. BAVINCK.
G. M. BAVINCK—
HOLLAND.

Kampen, 20 Januari 1897.

Bij GEBRs. HUGE, te *Rotterdam*, zal, bij genoegzame deelneming verschijnen:

DE BRIEF

van den II. Apostel Paulus aan die van Ephese verklaard en toegepast,

DOOR

PETRUS DINANT,

in zijn eerw. leven getr. Bed. des Goddel. Woords te Rotterdam.

Compleet in 3 deelen *f* 12.50.

Prospectus en proefblad op aanvrage te bekomen.

De uitgevers garandeeren de inteekenaars, dat dit werk door hen binnen de eerstvolgende 10 jaren niet in prijs zal verminderd worden.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

Door den heer T. van Dijken te Ten Boer *f* 42.66½; door den heer A. P. J. Buys te Oudewater uit Waarder *f* 20; uit Langeruigeweide *f* 3.50, samen *f* 23.50; door den heer W. Kuijper Boone te Tholen *f* 4.50; door den heer K. J. Stroes te Winterswijk *f* 37.50; door Ds. J. v. d. Boom te Ouderkerk a/d Amstel *f* 2.50; door den heer A. Fijnvandraat te Harderwijk: uit Putten *f* 22.50, uit Nunspeet *f* 5.50, uit Ermelo *f* 2, samen *f* 30.

Aan Collecten: (voor de Theologische faculteit).

Van de Geref. kerk te Middelburg A (3e en 3e coll.) *f* 10.72½ en *f* 7.02; van idem te Middelburg B *f* 7.55 en *f* 5.70; van idem te Middelburg C *f* 12.07 en *f* 14.15; van idem te Vlissingen A *f* 11.44 en *f* 8.89½; van idem te Vlissingen B *f* 8.78½ en *f* 853; van idem te Serooskerken A *f* 4.47½ en *f* 4.30½; van idem te Serooskerke B *f* 5.40; van idem te Gapingen *f* 1.17½; van idem te Vrouwenpolder *f* 2.50 en *f* 1.75; van idem te Oostkapelle *f* 2.43½ en *f* 2.11½; van idem te Koudekerke *f* 9.07 en *f* 7.93; van id. te Meliskerke *f* 2.50½ en *f* 2.26½; van idem te Veere *f* 4.42 en *f* 2.75; van idem te Domburg *f* 1.72½ en *f* 2.17½; van idem te Grijpskerke *f* 6.17½ en *f* 7.61; van idem te Arnemuiden *f* 0.97½ en *f* 1.51; van idem te Hoek van Holland *f* 5.25; van idem te Overschie *f* 10.10; van idem te Poortugaal *f* 1.45; van idem te Rhoon *f* 4.93; van idem te Ysselmonde *f* 8.65; van idem te Westerschelling *f* 5; van idem te Midsland *f* 2; van idem te Arum *f* 6.80; van idem te Franeker *f* 17.01; van idem te Harlingen A *f* 13.65½; van idem te Lollum *f* 13.40½; van idem te Minnertsga *f* 6.16; van idem te Oosterbierum *f* 18.90; van idem te Sexbierum *f* 14.60; van idem te Tzum *f* 3.51½; van idem te Tzummarum *f* 7.85; van idem te Winsum *f* 4.25; van idem te St. Laureus *f* 1.20 en *f* 2.23; van idem te O. en W. Souburg *f* 8.10½ en *f* 5.77; van idem te Vlaardingen *f* 25; van idem te Haastrecht (½ coll.) *f* 2.50; van idem te Oosterbeek *f* 13.27.

Aan Schenkingen:

Door den heer A. Fijnvandraat te Harderwijk: van N. N. te Putten *f* 10; door den heer W. Wolzak Gzn., te Alkmaar, gevonden in de kerkcollecte *f* 12.50.

Voor het Hospitium:

Van Mevr. R. te A. een mandje worst en ham.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

Prinsengracht bij de Prinsenstraat,

No. 157,

AMSTERDAM.

Gereformeerd Gymnasium,

te Amsterdam.

Sedert de vorige opgave ontving ik voor de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs te Amsterdam het volgende aan giften en jaarlijksche bijdragen:

Amsterdam, Erv. wijl. G. R. *f* 20; J. S. *f* 100; B. J. v. M. *f* 1; A. J. B. *f* 1; D. J. S. *f* 5; W. F. B. Jr. *f* 2.50; W. H. *f* 2.50; J. B. *f* 2.50; L. O. *f* 1; P. v. D. *f* 1. **Utrecht**, Ir. A. W. E. *f* 25; J. M. H. *f* 2.50; B. J. G. *f* 2; J. J. v. A. v. W. *f* 2.50; Mej. B. *f* 1; H. J. de L. *f* 2.50; Mej. D. W. G. *f* 2; A. v. R. *f* 1; K. C. V. *f* 2.50; Mej. J. E. v. E. *f* 1; H. W. *f* 1; J. J. W. *f* 1; J. A. M. *f* 0.50; I. Ph. v. D. *f* 2.50; P. J. L. *f* 1; G. R. *f* 1; W. J. N. *f* 2.50; P. v. d. L. *f* 1; Ds. M. v. M. *f* 2.50; A. v. O. *f* 3; N. E. d. K. *f* 1; G. K. *f* 1.50; J. S. *f* 3; **Axel**, Ds. A. S. *f* 2. **'s Gravenhage**, Dre. v. d. J. *f* 25; F. gr. v. B. *f* 10; Mevr. v. d. V. G. *f* 1. J. B. *f* 1; D. J. *f* 1; Ds. v. d. L. *f* 2.50; Geb. V. *f* 1; J. G. B. *f* 1.50; A. N. v. d. H. *f* 1; Dam. S *f* 2.50; Ds. W. D. *f* 1; W. S *f* 0.50; Gez. S. *f* 1; L. v. K *f* 1; H. Y. *f* 1; I. C. H. *f* 1; G. d. L. *f* 5; G. M. *f* 2.50. **Voorburg**, Wed. J. J. R. S. *f* 0.50; C. J. S. *f* 1; Wed. M. S. *f* 1; J. d. W. *f* 2.50; D. J. v. d. L. *f* 1; A. v. D. *f* 10; S. P. *f* 2; P. d. W. *f* 2.50; W. v. d. B. Cz. *f* 1; W. v. d. B. Az. *f* 2.50; W. F. S. *f* 1; A. S. Wz. *f* 1; C. v. d. L. *f* 5. **Bruinisse**, Ds. A. v. B. *f* 2; C. H. *f* 2. **Leiden**, J. B. *f* 1; J. H. O. *f* 1; Wed. W. *f* 0.50; Wed. V. *f* 1; P. L. v. D. *f* 1; Joh. v. W. *f* 0.50; P. v. W. *f* 0.50; J. v. W. *f* 0.50; L. C. O. *f* 1; P. v. d. H. *f* 1; P. v. T. *f* 0.50; Wed. P. H. *f* 0.50; D. *f* 0.50; Wed. C. J. K. *f* 0.50; W. F. M. *f* 1; P. d. B. *f* 2; Wed. P. *f* 1; J. C. v. E. *f* 1; H. v. B. *f* 0.50; C. P. *f* 1. **Honselersdijk**, F. d. Z. *f* 1; J. v. W. *f* 1; W. V. Sr. *f* 0.75; J. B. *f* 1; N. N. *f* 1; Wed. P. H. *f* 0.50; F. S. *f* 0.50. **Loosduinen**, F. S. *f* 1; J. D. C. *f* 1; S. v. 't S. *f* 1; J. v. H. *f* 1; Wed. H. S. *f* 1. **Monster**, F. B. *f* 1; Ds. G. K. *f* 1. **Overveen**, J. K. *f* 1. **Naaldwijk**, L. v. d. H. *f* 1; C. P. *f* 1; G. J. H. *f* 1; W. v. d. B. Jz. *f* 1; W. M. V. *f* 0.50; L. M. V. *f* 0.50; K. K. *f* 1; Joh. v. G. *f* 1; D. V. *f* 1; D. C. K. *f* 0.50; J. v. d. B. *f* 1; W. V. *f* 0.50; A. A. v. d. P. *f* 1; C. v. S. *f* 1; G. G. V. *f* 0.50; S. P. V. *f* 0.50; J. v. d. W. *f* 1; J. G. K. *f* 0.50; G. P. *f* 0.50; G. H. K. *f* 0.50; W. K. *f* 0.50; Wed. K. *f* 1; G. S. *f* 1; D. K. *f* 1; Mej. G. V. *f* 1; F. V. *f* 1; J. V. *f* 0.50. **Rotterdam**, Ds. F. K. *f* 1; R. D. *f* 2.50; H. W. H. K. *f* 1; R. J. F. J. H. N. *f* 1.50; W. V. *f* 1; H. G. K. *f* 1; P. G. *f* 1; S. G. *f* 1; J. J. v. M. *f* 1; K. D. K. *f* 1; P. B. *f* 1; Mej. J. d. S. *f* 1. **Scheveningen**, V. *f* 1; J. S. *f* 0.50; Mev. N. d. N. *f* 2.50. **Leidschendam**, D. K. *f* 2.50. **Heemstede**, A. J. M. *f* 1; Mej. M. v. D. *f* 1; Mej. P. F. *f* 1; H. F. v. d. W. *f* 2.50; Mej. A. & M. S. *f* 2.50. **Bloemendaal**, H. v. R. Jr. *f* 2.50. **Middelburg**, C. d. W. *f* 1; J. M. J. C. *f* 1; K. J. d. K. *f* 1; P. B. T. *f* 1. **Serooskerke**, J. W. *f* 1; J. H. *f* 1; W. S. *f* 1. **Nieuwdorp**, L. M. *f* 1; J. H. D. Jr. *f* 2.50. **Meliskerke**, Ds. H. B. *f* 1. **Dieren**, Mevr. Fr. v. L. *f* 2.50. **Rijswijk**, D. G. v. d. S. *f* 2; H. K. *f* 1. **Aalten**, Ds. A. v. D. *f* 2.50. **Voorschoten**, Ds. H. A. *f* 1. **Arnhem**, Dr. L. H. W. *f* 1. **Zuidzande**, J. K. *f* 1. **Raamsdonk**, W. Z. *f* 1. **Haarlem**, A. E. *f* 1; E. L. *f* 2.50; Mej. M. v. H. *f* 1; Mej. C. K. *f* 1; Wed. J. H. *f* 1; P. M. *f* 5; Gez. M. *f* 1; A. V. *f* 0.50; J. T. Jr. *f* 1; S. P. R. *f* 0.50; Wed. M. C. *f* 5; W. W. *f* 2.50; E. F. Jr. *f* 2.50; M. E. S. *f* 1; J. W. M. *f* 1; A. v. V. *f* 3; P. E. *f* 1; Wed. v. H. *f* 2. **Deventer**, Ds. A. B. *f* 2.50. **Gouda**, Mej. I. C. C. *f* 2. **Hoek bij Ter Neuzen**, W. G. D. *f* 5. **Sommelsdijk**, M. D. *f* 1. **Dirksland**, I. R. Johz. *f* 1; K. P. R. *f* 1; Wed. L. K. *f* 2.50. **Middelharnis**, A. V. Daz. *f* 1; H. S. Jr. *f* 1; I. G. *f* 1; L. K. *f* 1; W. F. *f* 1.50. **Brielle**, Ds. E. C. B. v. H. *f* 1; D. H. *f* 1; I. H. Dz. *f* 1; P. J. J. G. *f* 2.50. **Nieuw Helvoet**, Ds. A. D. C. K. *f* 1. **Leerdam**, G. P. v. A. *f* 1. **Leiderdorp**, J. R. *f* 2.50; P. B. *f* 1.50; A. v. L. *f* 2; D. S. *f* 1.50. **Leimuiden**, W. D. C. *f* 2.50. **Haarlemmermeer**, G. W. *f* 1. **Oude Wetering**, Dr. J. K. *f* 5; G. J. R. B. Jr. *f* 1; W. v. d. H. *f* 0.50; L. K. *f* 2. **Zwartsluis**, W. B. *f* 1; J. S. *f* 1; J. H. Jan. *f* 2.50; G. K. *f* 0.50; Wed. S. v. d. V. *f* 2.50; H. d. G. *f* 1; H. H. Hz. *f* 1.50; H. H. Jr. *f* 1.50. **Haitem**, P. J. Bar. v. H. *f* 5. **Kampen**, Mej. E. P. W. *f* 2; H. v. W. *f* 1; J. v. G. *f* 3; J. S. *f* 1.50; A. S. *f* 0.50; H. S. Pz. *f* 1; Dr. H. B. *f* 2.50; A. S. Hz. *f* 1. **Mijdrecht**, H. d. K. *f* 1. **Zwolle**, Ds. C. W. E. P. v. A. *f* 3; L. C. C. *f* 5; C. F. B. *f* 1; J. W. B. *f* 1; H. G. T. *f* 2; W. L. v. d. V. *f* 2.50. **Delft**, A. J. H. *f* 1.50; J. K. *f* 2; S. E. *f* 1; K. M. v. d. B. *f* 1; Mr. G. J. F. *f* 1. **Zierikzee**, J. O. *f* 1; P. J. Kz. *f* 3. **Colijnsplaat**, M. N. *f* 1; J. S. *f* 0.50. **Wolfertsdijk**, Wed. C. J. *f* 1; J. V. *f* 1. **Kruiningen**, Ds. G. L. *f* 1; J. M. *f* 0.50. **Yerseke**, J. L. *f* 2.50; J. S. Jz. *f* 2.50; J. S. *f* 2.50; D. S. *f* 1. **Heinkenszand**, J. S. *f* 1. **Kapelle bij Goes**, K. J. v. d. W. *f* 0.50. **Krabbegen**, Mej. M. v. H. *f* 2.50; F. P. B. *f* 2; J. M. V. *f* 5. **Capelle a. d. IJsel**, A. V. *f* 10. **Nieuwerkerk a. d. IJsel**, J. v. d. H. *f* 1.50; Wed. A. H. *f* 2.50.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,

DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS.** Wisselen Gouden, Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIËN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** ½ pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

De *Eerste Serie* van de Goedkoope Uitgave van

Dr. A. KUYPER's Werken

BEVAT DE VOLGENDE DEELEN:

VOOR EEN DISTEL EEN MIRTH.	à *f* 0.60,	gebonden	*f* 0.90
KONIG UIT DEN ROTSSTEEN, Deel I.	» » 1.50,	»	» 1.90
UIT HET WOORD, Deel I.	» » 1.75,	»	» 2.25
Idem, » II.	» » 1.75,	»	» 2.25

Al deze deelen zijn gebonden in net